

ETELÄ-KOREAN
ELÄKEJÄRJESTELMÄ

Etelä-Korean eläkejärjestelmä

Laadittu: elokuu 2011

Lisätietoja:

Hannu Ramberg

puh. 010 751 2325

e-mail: hannu.ramberg@etk.fi

kv-tiimi: Antti Mielonen, Hannu Ramberg, Mika Vidlund

Eläketurvakeskus

00065 ELÄKETURVAKESKUS

Puhelin 010 7511 • Faksi (09) 148 1172

Pensionsskyddscentralen

00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Tfn 010 75111 • Fax (09) 148 1172

Finnish Centre for Pensions

FI-00065 Eläketurvakeskus Finland

Tel. +358 10 7511, Fax +358 9 148 1172

Etelä-Korean eläkejärjestelmä

Eläkejärjestelmän rakenne

Etelä-Korean lakisääteisen eläkejärjestelmän muodostavat kansallinen työeläkejärjestelmä (National Pension) ja toimialakohtaiset erityisjärjestelmät sekä toimeentuloa täydentävä vanhuuden peruseläkejärjestelmä (Basic Old-Age Pension). Kansallinen työeläkejärjestelmä tuli voimaan vuonna 1986 ja vanhuuden perusjärjestelmä vuonna 2007. Näitä edelsi vuodesta 1973 alkaen voimassa ollut kansallinen huoltoapueläke (National Welfare Pension).

Lakisääteisen eläkkeen lisäksi Etelä-Koreassa on lisäeläkejärjestelmä ja sitä ohjaava puitelaki. Lisäeläkejärjestelmä on pakollinen, jos työnantajalla ei ole erorahajärjestelmää.

Työtäturmalaki (1953) ja sairausvakuutuslaki (1963 ja 1977) olivat jo tulleet voimaan eläkelakeja aikaisemmin. Maassa on erillinen toimeentulolaki (National Basic Living Security Act).

Hallinto

Eläkejärjestelmän toimeenpanosta vastaa National Pension Service - NPS - ja sen paikallis-toimistot. Rahastoa hoitaa sen yhteydessä toimiva National Pension Fund. NPS:llä on noin 90 aluetoimistoa. Toiminnan ylin vastuu on sosiaali- ja terveysministeriöllä – Ministry of Health & Welfare.

Lisäeläkejärjestelmää hoitavia laitoksia on lukuisia. Ne toimivat työministeriön (*Minister of Labor*) ja finanssivalvonnan (*Financial Services Commission*) valvonnassa.

Rahoitus

Kansallinen työeläkejärjestelmä rahastoi osan maksuista. Rahaston markkinahintainen arvo vuoden 2010 lopussa oli noin 324 biljoonaa KRW eli noin 227 mrd. euroa. Rahasto kasvaa voimakkaasti. Kahtena viimeisenä vuotena kasvu on ollut noin 30 mrd. euroa vuodessa. Ulkomaiset sijoitukset ovat vain noin 10 %, mutta rahaston saavuttaman suuren koon takia sijoituksia aletaan suunnatana enenevästi ulkomaille.

Työsuhteen perusteella vakuutettujen (ks.vakuutettujen ryhmät alempana) kansallisen eläkkeen rahoittavat työntekijät ja työnantajat puoliksi, kumpikin 4,5 % palkasta. Muilla perusteilla vakuutetut maksavat itse koko maksun. Maksu määrättiin vuonna 2010 vähintään 230 000 KRW (n.150 euroa) kuukausipalkasta ja enimmillään 3 680 000 KRW (n.2 500 euroa) kuukausirajaan saakka.

Työelämästä johtuvien vakuutetun taloudellisten vaikeuksien takia on mahdollista saada tilapäinen maksuvapautus. Maksut on mahdollista maksaa jälkikäteen. Kalastajien ja maanviljelijöiden eläkkeitä tuetaan julkisilla varoilla. Lastenhoito-aikojen ja asevelvollisuusaikeiden eläkeosuudet maksetaan julkisista varoista. Julkisen alan eläkemaksu on 17 %, josta työntekijä ja työnantaja maksavat kumpikin 8,5 % palkasta.

Noin 30 % yksilöllisesti vakuutetuista on vapautettu vakuutusmaksuista, pääasiassa työttömyyden vuoksi. Hallinnollisena haasteena on noin 10 % suuruisiksi jäävä maksamattomien eläkemaksujen määrä.

Lakiperusteisen lisäeläkkeen maksaa työnantaja. Eläkemaksu on vuodessa vähintään työntekijän yhden kuukauden palkan suuruinen eli noin 8,3 prosenttia vuosipalkasta. Työntekijä voi vapaaehtoisesti maksaa lisää.

Lisäeläkerahastot olivat vuonna 2010 noin 19 mrd. euroa. Vuosittain rahasto on yli kaksinkertaistunut. Sijoituspolitiikka on konservatiivista. Vain noin 10 % on sijoitettu osinkoa maksaviin instrumentteihin.

Vanhuuden peruseläke rahoitetaan kokonaan julkisilla varoilla.

Eläkejärjestelmät

Kansallinen työeläkejärjestelmä

Lakisääteisen kansallisen työeläkejärjestelmän piiriin kuulumisen yleisinä edellytyksinä on ikä ja maassa asuminen. Vakuutuksen piiriin kuuluvat vakuutetut on jaettu neljään eri ryhmään. Vakuutusmaksut ja etuudet riippuvat jossain määrin ryhmästä. Vakuutettujen ryhmät ovat:

- 1) Työsuhteen perusteella vakuutetut (*Workplace based insured persons*):
18-59-vuotiaat palkansaajat ja työnantajat ovat pakollisesti tässä ryhmässä vakuutettuja. Alle 18-vuotias voi työnantajan suostumuksesta olla vakuutettu.
- 2) Yksilöllisesti vakuutetut (*Individually insured persons*):
Ryhmään kuuluvat yrittäjät, 27 vuotta täyttäneet tulottomat, vähintään kuukaudesta vakuutusmaksuja maksaneet 18 – 26-vuotiaat ilman tuloja olevat ja muut mukaan laskettavat.
- 3) Vapaaehtoisesti vakuutetut (*Voluntarily insured persons*):
Tässä ryhmässä vakuutettuja ovat lakisääteisesti vakuutettujen tai lakisääteistä eläkettä saavien henkilöiden ilman tuloja olevat puoliset, ilman tuloja ja vakuutusmaksusuoritusta olevat alle 27-vuotiaat, toimeentulolain piirissä olevat ja erityisjärjestelmien eläkeläiset.
- 4) Vapaaehtoisesti jatkovakuutetut (*Voluntarily and Continuously insured persons*):
60 vuotta täyttäneet alle 20 vuotta vakuutettuina olleet tai 55 vuotta täyttäneet raskaissa ammateissa työskennelleet, joiden vakuutus aika on vähintään 10 mutta enintään 20 vuotta.

Vanhuuden peruseläkejärjestelmä (Basic Old-Age Pension)

Vanhuuden peruseläkejärjestelmä on luonteeltaan sosiaaliavustusjärjestelmä. Vuonna 2010 vanhuuden peruseläke kuukaudessa oli 5 % NHS:n vakuuttamien tulojen kuukausikeskiarvosta. Etuus kohoaa vuoteen 2028 mennessä 10 %:iin. Vuonna 2010 etuuden määrä oli kuukaudessa yksinäiselle 60 e ja avioparille 96 e. Etuus on tulo- ja varallisuussidonnainen.

Etuus on perustettu täydentämään vanhuusväestön heikkoa toimeentuloa kansallisen eläkejärjestelmän tarjoamien toistaiseksi pieniksi jääneiden eläke-etuuksien takia.

Toimialakohtaiset erityiseläkejärjestelmät

Valtion palveluksessa olevilla, sotilashenkilöstöllä, yksityiskoulujen opettajilla ja määrättyjen postitoimistojen henkilöstöllä on omat erilliset eläkejärjestelmänsä.

Etuudet – eläkeoikeus ja eläkkeen määräytyminen yleisessä eläkejärjestelmässä

Kansallinen työeläkejärjestelmä tarjoaa vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeen. Tiettyin edellytyksin eläke maksetaan kertasuorituksena vakuutetulle itselleen tai jälkeijäänneille.

Eläke vakuutetun ansiotoiminnasta rakentuu eläkkeen karttuneesta osasta ja siihen tavallisesti kaikissa eläkelajeissa lisättävästä kiinteästä avustusosasta.

Karttuneeseen osaan vaikuttavat vakuutusaika, omat keskimääräiset ja kaikkien vakuutettujen keskimääräiset ansiot sekä eläkkeen alkamisikä. Kaikkien vakuutettujen ansioiden keskiarvon käyttö eläkkeen yhtenä määräytymistekijänä tasaa eläkkeitä. Yli keskiarvon ansaitsevien eläke pienenee ja alle keskiarvon ansaitsevien eläke suurenee. Eläkkeelle on enimmäismäärä.

Kiinteä avustusosa oli vuoden 2010 tasossa noin 12 e/kk.

Useiden eläkkeiden, työtaturmakorvauksen tai sairauspäivärahan samanaikainen saaminen edellyttää eläkesovitusta. Vakuutettu voi valita, mikä etuus on ensisijainen.

Vanhuuseläke

Vanhuuseläkemuodot

Vanhuuseläkkeen voi saada usean muotoisena edellytysten täyttymisestä riippuen. Eläkkeen määrä ja saamisehdot vaihtelevat vanhuuseläkelajeittain. Vanhuuseläke voi olla, täysi eläke (*full old age pension*), vähennetty eläke (*reduced old age pension*), työtä jatkavan vanhuuseläke (*active old age pension*), varhaiseläke (*early old age pension*) ja erityinen vanhuuseläke (*special old age pension*).

Vanhuuseläke maksetaan kertakorvauksena, jos vakuutusaikaa on 60-vuotiaana alle kymmenen vuotta tai jos vakuutettu menettää Korean Demokraattisen Tasavallan kansalaisuuden tai muuttaa ulkomaille.

Avioerotapauksissa vähintään 5 vuotta kestäneen avioliiton jälkeen eläkeoikeus jaetaan.

Eläkeikä

Vanhuuseläkkeen voi saada 60-vuotiaana vielä vuonna 2011. Tämän jälkeen eläkeikä vuoteen 2033 mennessä asteittain 65 vuoteen. Vähennettynä eläkkeen voi saada 55-vuotiaana. Kaivosmiehet ja kalastajat voivat saada vanhuuseläkkeen 55-vuotiaana.

Vakuutusaika

Vakuutusajaksi lasketaan työskentelyaika, lastenhoitoaika enimmillään 50 kk ja asevelvollisuusajaksi 6 kk. Vakuutettu voi täydentää vakuutusaikaansa jälkikäteisillä vakuutusmaksuilla.

Eläkkeen määräytyminen

Vuoden 2008 loppuun saakka eläke karttui 1,25 % vuodessa. Eläkekarttuma 40 vuoden työskentelyn perusteella oli 50 % eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Eläkkeen karttumataso alenee vuodesta 2009 alkaen 0,5 % vuosittain. Vuonna 2028 karttumataso on 40 %, jolloin eläke karttuu 1 %:n vuodessa. Karttuneen eläkeosan lisäksi eläkkeeseen tulee kiinteä avustusosa.

Kokonaiseläkkeen määräytymisessä on vanhuuseläkkeen muodosta riippuvia toisistaan jonkin verran eroavia sääntöjä.

Eläkepalkka ja palkkakatto

Vakuutetun eläkepalkka määräytyy kaikkien järjestelmässä vakuutettujen keskimääräisestä palkasta ja vakuutetun omasta palkasta. Palkan enimmäismäärä oli heinäkuussa 2011 noin 2 500e/kk. Lastenhoitoajan ja asevelvollisuusajan palkkana käytetään kaikkien vakuutettujen palkkojen 3 vuoden keskiarvoa.

Eläkkeen vähimmäismäärä

Eläkkeille ei ole määritetty tiettyä vähimmäismäärää. Sen sijaan eläkkeen laskennassa käytettävä kaikkien vakuutettujen keskipalkan käyttö nostaa keskipalkan alle ansaitsevien eläkeitä.

Eläkkeen enimmäismäärä

Eläke on enintään jommallakummalla seuraavilla tavoilla määräytyvistä palkoista suuremman suuruinen:

- Eläkkeen perusteena on eläketapahtumahetkeä edeltävän viiden vuoden kaikkien vakuutettujen keskimääräisten palkkojen indeksitarkistettu keskiarvo tai
- Eläkkeen perusteena on koko vakuutusajasta kaikkien vakuutettujen keskimääräisten palkkojen indeksitarkistettu keskiarvo.

Elinaikakerroin

Elinaikakerrointekniikka ei ole käytössä.

Työskentely vanhuuseläkkeellä

Alle 65-vuotiaiden tai eläkeiältään alennettujen alle 60-vuotiaiden työssäolon ajalta karttuneesta eläkkeestä maksetaan vain osa, johon lisäksi tulee varhennusvähennys.

Vähintään 65 vuotta täyttänyt työntekijä voi ottaa eläkkeen osittain tai jättää toistaiseksi ottamatta.

Työkyvyttömyyseläke

Työkyvyttömyyseläkkeen saamiseksi vakuutusajalta ei edellytetä vähimmäiskestoa. Sen sijaan edellytetään, että eläkemaksuja on maksettu ennen eläketapahtumaa ja että maksuja on maksettu vähintään 2/3:lta aikaa, jolta maksuja olisi pitänyt maksaa. 2/3-sääntöä ei sovelleta 6 kuukautta lyhyempiin vakuutusajoihin.

Eläkkeen määrä riippuu työkyvyttömyyden vaikeusasteesta. Vaikeusasteita on 4. Ensimmäisen asteen työkyvyttömän eläke on 100 %, toisen asteen työkyvyttömän 80 % ja kolmannen asteen työkyvyttömälle 60 %. Näihin ryhmiin kuuluvien työkyvyttömien eläke on karttunut eläke vaikeusasteen suuruisena lisätynä perhe-eläkettä vastaavalla kiinteällä rahamäärällä. Neljännen, lievimmän asteen työkyvyttömälle, eläke annetaan kertakorvauksena, joka on 225 % karttuneesta eläkkeestä.

Työkyvyttömyyden vaikeusasteen muututtua, eläkettä tarkistetaan vastaavasti.

Tuleva aika

Tulevan ajan tekniikkaa ei käytetä.

Perhe-eläke

Perhe-eläkkeessä heijastuu voimakkaasti sukuyhteisöllisyys. Perhe-eläkkeeseen on oikeus etuoikeusjärjestyksessä leskellä, lapsilla, lapsenlapsilla, vanhemmilla ja isovanhemmilla erilaisten saamisehtojen täytyessä. Oikeus eläkkeeseen on vain, jos välittömästi etuoikeusjärjestyksessä edellä olevallakaan ei ole oikeutta eläkkeeseen.

Alle 55-vuotias leski saa eläkkeen aluksi 3 vuodeksi, minkä jälkeen eläke jatkuu vasta 55-vuoden iässä. Leski saa kuitenkin perhe-eläkkeen ilman keskeytystä, jos hän on 1- tai 2-asteisesti työkyvytön tai ei ole ansiotöissä tai elättää edunjättäjän alle 18-vuotiaita tai 1- tai 2-asteisesti työkyvyttömiä lapsia.

Lasten tai lastenlasten on oltava alle 18-vuotiaita tai 1- tai 2-asteisesti työkyvyttömiä.

Vanhempien tai isovanhempien on oltava vähintään 60-vuotiaita tai 1- tai 2-asteisesti työkyvyttömiä. Oikeus eläkkeeseen on myös lesken vanhemmilla ja isovanhemmilla.

Edellytysten kumoutuessa eläke lakkaa. Eläke lakkaa myös lesken avioiduttua uudelleen.

Eläkkeen määrä

Eläke muodostuu edunjättäjän eläkkeestä ja kiinteänä lisäosana maksettavasta avustuksesta.

Edunjättäjän eläkkeestä määräytyvä eläkkeen osa riippuu vakuutusajasta. Alle 10 vuoden vakuutusajan perusteella osa on 40 %, vähintään 10 mutta alle kahdenkymmenen vuoden vakuutusajan perusteella 50 % ja vähintään 20 vuoden vakuutusajan perusteella 60 %.

Kiinteä lisäosa on leskelle vuoden 2010 tasossa noin 12 e/kk ja lapselle noin 8 e/kk. Lisäosaa ei makseta eräissä erityistapauksissa.

Kertakorvaus

Joissakin tilanteissa maksetaan eläkkeen sijasta kertakorvaus joko vakuutetulle itselleen tai leskelle tai muille perhe-eläkkeen eläkeoikeusjärjestyksen mukaisesti. Kertakorvaus maksetaan, kun vakuutettu

- täyttää 60 ja vakuutusaikaa on alle 10 vuotta
- kuolee eikä perhe-eläkettä ei makseta
- menettää Etelä-Korean kansalaisuuden tai muuttaa ulkomaille

Hautausavustus

Jos oikeutta eläkkeeseen tai kertakorvaukseen ei kuolintapauksen perusteella synny, maksetaan hautausavustus. Hautausavustuksen saajana voi olla leski tai muu samassa etuoikeusjärjestyksessä, kuin eläkettäkin olisi maksettu. Saajina voivat myös sisarukset, sedät, tädit ja serkut. Hautausavustus on kertakorvauksen suuruinen, mutta ei enempää kuin nelinkertainen oma palkka tai nelinkertainen kaikkien vakuutettujen keskimääräinen palkka, suurempi niistä huomioon ottaen.

Lisäeläketurva

Lisäeläkkeitä säätelevä puitelaki tuli vuonna 2005. Lailla määriteltiin työnantajan järjestettäväksi työntekijöilleen joko lisäeläketurva tai erorahajärjestely – lain eräänä tavoitteena oli päästä eroon entisestä erorahajärjestelmästä.

Työntekijä voi valita yksilöllisen tai ryhmävakuutuksen välillä. Yrittäjät ovat yksilöllisen järjestelyn piirissä. Yksilölliset järjestelyt ovat maksuperusteisia. Yksilöllisen järjestelyn valinneiden määrä on huomattavan suuri. Sen piirissä olevat voivat itse valita rahastonhoitajan. Ryhmäjärjestelyt ovat tavallisesti etuusperusteisia, mutta myös maksuperusteisia järjestelmiä on.

Eläkejärjestely voidaan toteuttaa vakuutuksena, pankkisäästönä tai työnantajan kirjanpidollisena varauksena. Viimeksi mainittua käytäntöä halutaan vähentää.

Työntekijä voi valita, maksetaanko etuus eläkkeenä vai kertasuorituksena. Valintaa yritetään suunnata eläkkeeseen.

Vuoden 2010 lopussa lisäeläketurvan oli järjestänyt runsaat 94 000 työntekijää. Vakuutettuja työntekijöitä oli noin 2,2 miljoonaa.

Indeksi

Eläkkeet tarkistetaan hintaindeksillä. Vakuutetun omat palkat tarkistetaan vakuutettujen keskimääräisen palkan muutoksen mukaisesti.

Verotus

Kansallisen eläkejärjestelmän maksut ovat verotuksessa vähennyskelpoisia. Työnantajan maksut maksuperusteisiin lisäeläkejärjestelyihin ovat vähennyskelpoisia. Työnantajan kirjanpidollisin varauksin hoitamiin eläkejärjestelyihin ja erorahajärjestelyihin tehdyt siirrot ovat osittain vähennyskelpoisia. Työntekijä voi vähentää maksuja noin 2 700 e vuodessa, mukaan lukien yksityisten eläkejärjestelyiden maksut.

Kansallisen eläkejärjestelmän vanhuuseläkkeet verotetaan tuloina. Samoin verotettavia tuloja ovat muusta kuin etuusperusteisesta lisäeläkejärjestelystä saadut eläkkeet. Eroraha on verotettavaa tuloa.

Suomen ja Korean tasavallan välillä on sopimus tuloveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi.

Yleistietoa Etelä-Koreasta

Asia	Määrä	Vuosi
Etelä-Korea = Korean tasavalta South Korea = Republic of Korea		
Väestö	48,5 milj.	2010
65 vuotta täyttäneet	5,4 milj.	2010
Alle 14-vuotiaita	7,6 milj.	
Yleinen syntyvyysluku, arvio	8,55	2011
Eliniän odote syntyvälle	79 vuotta	
Vakuutettuja	18,4 milj.	
Vanhuuseläkkeen saajia	2,3 milj.	2009

Työkyvyttömyyseläkkeen saajia	0,1 milj.	2009
Perhe-eläkkeen saajia	0,4 milj.	2009
Työttömyysaste	3,7 %	2009
Bruttokansantuote (GDP)	832 mrd. USD	2009
GDP/asukas	17 071 USD	2009